

ΖΑΓΟΡΙ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Κονή, πλέον, η διαπίστωση ότι ο τουρισμός για το Ζαγόρι (το οποίο και Κεντρικό, τουλάχιστον αποτελεί —δυστυχώς ή όχι— τη μόνη ελπιδοφόρα οικονομική και παράγοντα ανάπτυξης στην προϊούσα ερήμωσή του. Η περιοχή αυτή οφείλει, κατά την παρελθόν, την ανάπτυξη και καλύτερη πολιτισμική του παρουσία και προβολή, κυρίως στη διατήρηση, τα γράμματα και το ιστορικό. Η γεωργία και κτηνοτροφία, μόνο συμπληρωματικά εργαζόταν στην οικονομία του Ζαγοριού νοικοκυριού. Σήμερα που οι νέοι «πήραν τα μάτια τους» από τα χωριά μας περισσό- ποτε από κάθε άλλη φορά, οι παλαιότεροι αυτοί τομείς, δεν έχουν πια το Ζαγόρι καμιά προοπτική ανάπτυξης.

Ζαγόρι και τουρισμός, λοιπόν, «πανεπαρκές» που λένε. Δεν χρειάζεται να πούμε τί εί- ναι ο τουρισμός εννοούμε και αναπτύσσουμε για το Ζαγόρι. Αυτά είχαμε πολλές φορές μέχρι τώ- ρα. Ένας τουρισμός που θα σέβε- ται το περιβάλλον —φυσικό και ανθρωπινό— την πλούσια παράδο- σή του, τη γη και τα έθιμα και γε- νικά την ιστορία του και τον πολι- τισμό του.

Δυστυχώς σε πολλές περιοχές οι άνθρωποι ιδιαιτερότητα —όπως και στο Ζαγόρι— ο τουρισμός εισέβαλε ανεξέλεγκτα, με μοναχικό κτήριο το γρήγορο και εύ- κλειδες κέρδος, αγνοώντας αυτές τις ιδιαιτερότητες, με αποτέλεσμα οι περιοχές αυτές «να χάσουν τη γη τους» και να αλλοιωθεί τό- σον το φυσικό, όσο και το κοινωνι- κό περιβάλλον.

Έτσι, αν για το Ζαγόρι ο τουρισμός αποτελεί «εν δυνάμει» παράγοντα επιβίωσης και ανάπτυξης, ταυτόχρονα αποτελεί και μεγάλο κίνδυνο να χάσει όλα τα χαρακτηριστικά, που το κάνουν ονομαστό στην Ελλάδα, και τα οποία, σε τελευταία ανάλυση, αποτελούν και τα στοι- χεία έλξης των επισκεπτών. Δί- κος μαχαίρι, λοιπόν ο τουρι- σμός. Χυλοειπωμένα πράγματα, όμως. Κι αν τα επαναλαμβάνω, είναι γιατί ο φόβος να

συμβεί το χειρότερο (πάντα υπαρκτός), μας οδηγεί πολλές φορές σε θέσεις τελείως ακραίες, οι οποίες στην ουσία δυναμιτίζουν κάθε προσπάθεια στήριξης και αναβίω- σης του χώρου.

Τελευταίο παράδειγμα τέτοιων ακραίων θέσεων (που στάθηκε και η αφορμή γιαυτό το γραφτό) το

ζονται, κατά καιρούς, από πολ- λούς Ζαγορίσιους με το πρόσχη- μα-επιχείρημα να μείνουν τα χω- ριά μας όπως τα ζήσαμε κάποτε, ανέγγιχτα κι απλησίαστα από τις εξελίξεις, έστω και με τίμημα τον αργό, αλλά βέβαιο θάνατό τους. Αρκεί κάποιοι από μας, μπουχι- σμένοι από το σάλαγο των πόλε-

πης.

Το κεφάλαιο Τουρισμός στην Ελλάδα το αποτελούν η Φύση, οι θάλασσές μας, οι Αρχαιότητες και η Παράδοση. Το Ζαγόρι διαθέτει τα δυό: Τη φύση και την πλούσια πολιτισμική της παράδοση. Αυτά έχουμε να ...«πουλήσουμε» και γι' αυτό τα θέλουμε ανέγγιχτα και **ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕ- ΝΑ**. Εκεί λοιπόν θα πρέπει να τεί- νουν όλες μας οι προσπάθειες. Τα Rooms to let, αυτά καθ' εαυτά δεν αποτελούν κίνδυνο. Είναι τα «ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑ- ΤΙΑ» στα Ελληνικά και σηματοδο- τούν ήπια μορφή τουρισμού. Απα- ράδεχτα και αντιαισθητικά είναι ο μιμητισμός και η ξενομανία κι αυτό πρέπει να απορρίψουμε.

Δυστυχώς οι συγκυρίες και το είδος ανάπτυξης που επέλεξαν και δρομολόγησαν όλοι οι έχοντες την ευθύνη της διακυβέρνησης αυτού του τόπου, μεταπολεμικά, ρημάξανε τα χωριά μας και γενικά την ύπαιθρο, ώστε σήμερα να βλέ- πουμε σαν αναγκαίο κακό και μό- νη πηγή εισοδήματος για πολλές περιοχές της χώρας τον τουρισμό και να δεχόμαστε χαζοχαρούμενα το πάντα καυστικό χιούμορ του ΚΥΡ, με το οποίο κοσμούμε το γραφτό μας.

Αλλά το θέμα «Ζαγόρι και τουρισμός» είναι τόσο μεγάλο και τόσο επίκαιρο και σημαντικό για την περιοχή μας, που θ' άξιζε, από τους Ζαγορίσιους φορείς, μια ξε- χωριστή ημερίδα. Ας το σκεφτούμε για κάποτε. Γιατί το θέλουμε ή όχι ο τουρισμός, σήμερα, αποτελεί για ολόκληρο το κόσμο τη μεγαλύτερη βιομηχανία. Στη χώρα μας οι στα- τιστικές λένε, πως ένας στους τρεις Έλληνες πια ζουν από τη βιομηχανία αυτή, δουλεύοντας μόνο πέντε μήνες το χρόνο. Είμα- στε, λοιπόν, εκ των πραγμάτων υποχρεωμένοι να συμβιώσουμε με τον τουρισμό. Ας φροντίσουμε μόνο η συμβίωση αυτή να είναι όσο γίνεται πιο αρμονική με την ιστορία, τα έθιμα και τις παραδό- σεις του τόπου μας. Να μη μας αλ- λοτριώσει. Να «κατακτήσουμε» τους τουρίστες κι όχι να μας «κα- τακτήσουν». Κι αυτή είναι η δική μας ευθύνη.

B. T.

άρθρο του αγαπητού και φίλου Δ.Π. στα «Δικορφιώτικα Νέα», που αναδημοσίευσε «Το Ζαγόρι μας» στο τελευταίο του τεύχος.

Γνωστή η αγάπη, η προσφορά και η έγνοια για το χωριό του (Δί- κορφο) του Δ.Π. Κι απόλυτα δι- καιολογημένοι οι όποιοι του φό- βοι, σχετικά με το τι είδους τουρισμού θα μπορούσε να ανα- πτυχθεί στο χωριό του (ένα από τα ομορφότερα του Ζαγοριού). Από το σημείο αυτό, όμως, μέχρι να εναντιώνεται στην επέκταση της ασφαλτόστρωσης του επαρχιακού δρόμου, από την Ελάτη προς Μπαλντούμα, ο όποιος φόβος πια, γίνεται άτακτη φυγή μπροστά στην πραγματικότητα. Η απομό- νωση στ' όνομα και τη μνήμη ενός παρελθόντος κι ενός τρόπου ζωής, που δεν πρόκειται να ξαναγυρίσει ποτέ, αναιρεί όλες τις καλοπροαί- ρετες προθέσεις και προσπάθειές μας. Η επικοινωνία αποτελούσε πάντα παράγοντα «εκ των ούκ άνευ» για κάθε μορφή ανάπτυξης.

Τέτοιες ακραίες θέσεις εκφρά-

ων, να βρίσκουμε την ισχύ μας 1-2 μήνες το χρόνο. (Με επτά (7) όλους κι όλους γερόντους, για δέ- κα μήνες στο Δίκορφο, όπως και σ' άλλα χωριά, τι να σώσει η απομό- νωση!!).

Μ' αυτή τη λογική (επαναλαμ- βάνω, καλοπροαίρετη ίσως) δια- πράξαμε τότε το έγκλημα της κα- τάργησης της Ελεγχόμενης Κινη- γητικής Περιοχής, που σήμερα συνειδητοποιούμε πια τόσο μεγά- λη ζημιά ήταν αυτό για το Ζαγόρι.

Επαναλαμβάνουμε: Όχι πως δεν είναι υπαρκτοί οι φόβοι από έναν ανεξέλεγκτο και μαζικό τουρισμό, για τα χωριά μας. Αλλά ο κίνδυνος αυτός δεν αντιμετωπί- ζεται με τα ξόρκια και την απομό- νωση. Μπορούμε και πρέπει, να παλέψουμε οργανωμένα και μεθο- δικά, απαιτώντας από κάθε αρμό- διο φορέα τη θεσμοθέτηση όλων εκείνων των κανόνων-φραγμών, που να εγγυούνται ένα μοντέλο τουρισμού, που να σέβεται το χώ- ρο και την παράδοσή του, όπως γί- νεται σε πολλές χώρες της Ευρώ-

ΠΑΝΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αυτούς λοιπόν τους ανθρώπους τους εργαζάτες της Τ.Α. θέλει να τιμήσει η ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ στο Συνέδριο που θα γίνει στις 13 Αυγούστου στον Ελαφότοπο. Σκοπός μας είναι να προβάλλουμε τα τεράστια έργα τους και να τους ευχαριστήσουμε για την αυτοθυσία που καί για την αυτοθυσία πρόκει-

Ο ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

(Η πλούσια λαογραφική Συλλογή του Αγάπιου Τόλη στους Κήπους που ακολουθεί.)

Όταν επιχειρούμε να περιγράψουμε κάτι, μια συλλογή, χρησιμοποιούμε διάφορα επίθετα, όπως αξιόλογη, μεγάλη, κλπ. Την ιδιωτική λαογραφική συλλογή όμως, του κ. Τόλη Αγάπιου, στους Κήπους Ζαγορίου, αυτά ακόμα τα επίθετα θα την αδικούσαν. Γιατί πραγματικά χάνεται κανείς στην απεραντοσύνη των 10 και πλέον δωμάτων, που είναι κατάφορτα από ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς. Ενδυμασίες, όπλα, είδη οικιακής χρήσεως και χιλιάδες άλλα.

Επισκεφθήκαμε τη συλλογή του κ. Τόλη, συνοδευόμενοι από τον Πρόεδρο των Κήπων κ. Δημήτριο Δέρβα. Χαμογελαστός, ταπεινός δούλος της ιστορίας και της παράδοσης, ο κ. Τόλης μας ξενάγησε στη συλλογή του. Κάτω από το ήρεμο βλέμμα του, κρυβόταν η περηφάνεια για τα αποκτήματά του. Αποκτήματα που κόπιασε να τα μαζέψει, που ξόδεψε τα πάντα για να τα αποκτήσει. Και που ενώ θα έπρεπε πλέον να απολαμβάνει τους καρπούς των κόπων του, ξεχασμένος από το κράτος, προσπαθεί μόνος του να τα συντηρήσει.

Όλα αυτά τα πράγματα, μένουν κλειδωμένα στα σπίτια του κ. Τόλη, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα να τα επισκεφθεί ο πολυλός κόσμος. Μόλις και μετά βίας ο κ. Τόλης κατάφερε, τουλάχιστον, να τα ασφαλίσει με συστήματα συναγερμού για να μην χαθούν.

Όνειρά του για χρόνια η συλλογή αντικειμένων. Όνειρο ζωής; Να κατασκευαστεί ένα Μουσείο, να στεγάσει τους κόπους του. Απογοητευμένος από την αδιαφορία όλων, ο κ. Τόλης αγωνίζεται και προσπαθεί.

Αναμένει την υλοποίηση των υποσχέσεων όσων κρατικών παραγόντων πέρασαν από εκεί αυτό το διάστημα. Μιλάμε για παράδοση, για μνήμες, για ιστορία. Να η ευκαιρία να γίνουν πράξεις, λόγια και εξαγγελίες.

Ο κ. Τόλης το χρέος του το έκανε. Σειρά να κάνουμε και μεις το δικό μας.

Ας δούμε όμως τι μας είπε ο κ. Τόλης, στη μικρή συνέντευξη

που ακολουθεί.

ΕΡ.: Κατ'αρχήν κ. Τόλη, έχετε σπάσει ρεκόρ Προεδρίας στο χωριό. Πόσα χρόνια διατελέσατε Πρόεδρος;

ΑΠ.: Διατέλεσα Πρόεδρος περίπου 30 χρόνια.

ΕΡ.: Πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με τη συλλογή αντικειμένων;

ΑΠ.: Από μικρός, σε ηλικίας

Κατά καιρούς είχα συναντήσει με διάφορους και Υπουργούς, όπως η αξιωματική Μερίνα Μερκούρη, στην οποία μιλήσαμε για τη συλλογή, εκθέσαμε τα προβλήματα που παρουσιάζονται και υποσχέθηκε να βοηθήσει. Από τότε δεν μπορέσαμε να ξαναεπικοινωνήσουμε και το θέμα αδράνησε.

Στη συνέχεια, ο κ. Λαμπρί-

ΑΠ.: Είναι πάρα πολύ δύσκολο να τα συντηρήσω. Εδώ τα υφάσματα, υφαντά, στολίδια κλπ., θέλουν προσοχή, ειδικά στολές, τα συγκούνια, που φάρμακα, για να μην καταστραφούν. Και κάθε μήνα αυτά τα φάρμακα θέλουν ανανέωση γιατί χάνουν την δραστηριότητά τους. Και έχω ξοδέψει πάρα πολλά λεφτά, σε σημείο να κουρασθεί πλέον.

ΕΡ.: Κύριε Τόλη, νιώθετε κάθε φορά που μπαίνετε μέσα στους χώρους της συλλογής σας;

ΑΠ.: Αυτή είναι η αγάπη μου. Η γυναίκα μου, τα παιδιά μου, όλη μου η ζωή. Χωρίς αυτά δεν μπορώ να ζήσω.

ΕΡ.: Μπορείτε να μας προσδιορίσετε περίπου την χρονολογία των αντικειμένων;

ΑΠ.: Υπάρχουν ενδυμασίες, ιδιωτικές διακοσμητικές, προικοσυμβόλαια, που χρονολογούνται από το 1600.

ΕΡ.: Έχετε υπολογίσει πόσα περίπου είναι κομμάτια της συλλογής σας;

ΑΠ.: Είναι ανυπολόγιστα. Είναι πάρα πολλά. Ενώ βέβαια τα ξέρω ένα-ένα και τα καταγράμμενα. Να σκεφθείτε ότι ένα, και το πιο μικρό κομμάτι, να λείπει θα το καταλάβαμε τη πρώτη ματιά.

ΕΡ.: Πόσο δένει το Ζαγόρι την παράδοση και κατ'επίσημη και η συλλογή σας;

ΑΠ.: Δένει πάρα πολύ. Εδώ τα τελευταία χρόνια οι Ζαγοριανοί, επιστρέφουν στις μέρες τους. Βέβαια οι επαγγελματίες τους υποχρεώσεις δεν τους τρέπουν να εγκατασταθούν νηματα χωριά τους, αλλά επισκέπτονται συχνά και διαγινώσκουν διάφορες εκδηλώσεις, με σκοπό την προώθηση της Ζαγορίσιας παράδοσης, το δέσιμο μεταξύ τους.

Ακόμα, έχω να πω όσον αφορά τη συλλογή, ότι οι νέοι άνθρωποι, αγαπούν και ενδιαφέρονται για αυτά τα παλιά αντικείμενα, που είναι όλη η ιστορία του τόπου τους.

Βέβαια ιδιαίτερη αξία αποκτούν για τους παλιότερους, τους οποίους αυτά τα αντικείμενα

Συνέχεια στην 5η σελ.

Ο ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

συγχωριανούς σας, πως βλέπουν την όλη σας προσπάθεια;

ΑΠ.: Την αγαπούν πολύ. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που μιλήκαν και τα συστήματα ασφαλείας και έγινε προσίτη η συλλογή και στο ευρύ κοινό, την επισκέπτονται πολλοί. Και δεν είναι μόνο, οι Ζαγοριανοί που ούτως ή άλλως ζουν και βιώνουν το κάθε αντικείμενο.

ΕΡ.: Πέρα από τις υποσχέσεις υπάρχει κάτι το χειροπιαστό για το μέλλον της συλλογής;

ΑΠ.: Εγώ ελπίζω και περιμένω. Θα κάνω ακόμη λίγη υπομονή. Αν αυτή εξαντληθεί, δεν ξέ-

ρα των αντικειμένων δεν γίνεται τίποτα.

ΕΡ.: Κύριε Δέρβα. Ως Πρόεδρος της Κοινότητας, θα μας πείτε και σεις δύο λόγια για την συλλογή που βρίσκεται στο χωριό σας.

ΑΠ.: Αγαπητέ κύριε Ζακόπουλε, θέλω κατ'αρχήν ως Πρόεδρος της Κοινότητας να σας ευχαριστήσω για την επίσκεψή σας αυτή.

Να 'ρθείτε, να δείτε τον πόνο, να ζήσετε από κοντά τη γαργαλιά και τη λαχτάρα του συλλέκτη, ο οποίος παλεύει επί 40 χρόνια μόνος του, με δαπάνες από γεωργικά προϊόντα και μόνο, αλλά

τηρηθεί αυτή η συλλογή.

Έτσι η κατασκευή του θα είναι ένα καύχημα για όλη την Ελλάδα. Αφού, πιστεύω, δεν υπάρχει πανομοιότυπό του, σε όλη την επικράτεια.

Όσοι περνάνε και βλέπουν το Μουσείο, μένουν κατενθουσιασμένοι και γοητευμένοι.

Δεν είναι δυνατόν να υπάρξουμε σαν Έθνος αν χανθεί αυτό το μεγάλης αξίας συλλογικό υλικό, που μαρτυρεί την Εθνικότητά μας, την παράδοσή μας, την ιστορία μας.

Εμείς σαν Κοινότητα θέλουμε εκ των προτέρων να ευχαριστήσουμε τον αγαπητότατο Αγάπιο Τόλη γιατί το όνομα Αγάπιος που του δόθηκε δεν είναι τυχαίο, αγάπη μοιράζει. Είμαστε υποχρεωμένοι να τον τιμήσουμε σε μία συνέχεια που πιστεύω σύντομα να υπάρξει.

Να σας ευχαριστήσω και να ευχηθώ σύντομα να ξαναβρεθείτε εδώ γιατί και η συλλογή του κ. Τόλη και η Κοινότητα έχει την ανάγκη και τη συνδρομή του Τύπου.

Αυτή εν ολίγοις αγαπητοί αναγνώστες η λαογραφική συλλογή του κ. Αγάπιου Τόλη.

Εμείς σαν Π.Ν. μέσα από αυτή τη λιτή, ίσως, μη εμπεριστατωμένη τόσο πολύ παρουσίαση, δώσαμε το εναρκτήριο λάκτισμα, ώστε να κεντρίσουμε το ενδιαφέρον όλων.

Να γνωρίσουν τη συλλογή και να δοθούν στη διατήρησή της. Ας ευχηθούμε σύντομα να επικοινωνήσουμε με τον κ. Αγάπιο Τόλη, όταν ήδη θα έχει ξεκινήσει η δημιουργία και κατασκευή του Μουσείου, ένα έργο ζωής όχι μόνο για τον συλλέκτη, αλλά και όλους όσους θέλουν να δουν να ζωντανεύει η παράδοση.

Όλα αυτά τα εκθέματά, είναι μια ιστορία. Είναι ένα κομμάτι από την ψυχή του κάθε Ηπειρώτη. Για τον κ. Τόλη αυτά όλα είναι τα παιδιά του, η οικογένειά του. Και δεν έχουμε το δικαίωμα, να πετάξουμε τα παιδιά του στους πέντε δρόμους.

(Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ» της 31 Μαΐου 1995)

Ο κ. Αγάπιος Τόλης

8-10 χρόνων, μου άρεσε η συλλογή γραμματοσήμων και παλιών αντικειμένων, καθώς και παλιών νομισμάτων.

Σε ηλικία 17 ετών έβλεπα αυτούς τους γυρολόγους, τους λεγόμενους, που ερχόταν εδώ και μαζεύαν αριστουργήματα, πράγματα, κασέλες, συγκούνια, στολές και άλλα πολλά και σκέφθηκα ότι αν αυτό συνεχιστεί, σε μια δεκαετία, δεν θα υπάρχει τίποτα από αυτά τα πράγματα στο Ζαγόρι. Γιατί γυρολόγος θα το πάει στο παλαιοπωλείο, και από κει θα το αγοράσει ο ξένος, ο τουρίστας, θα το πεί στο εξωτερικό και θα χαθεί.

Βέβαια δεν είχα την ανάλογη οικονομική ευχέρεια, είναι όλα πληρωμένα, αλλά προσπαθούσα να μαζέψω ό,τι μπορούσα, και δημιουργήσα σιγά-σιγά όλον αυτό το θησαυρό της παράδοσης.

Από το 1981 και μετά, άρχισα και προβληματίζομαι, γιατί είχε μαζευτεί ένας τεράστιος όγκος αντικειμένων και δεν είχα που να τα στεγάσω, πως να τα συντηρήσω.

δης, ομογενής από το Σουδάν, επισκέφθηκε τη συλλογή. Εντυπωσιάστηκε δε τόσο, που συνέταξε 125 επιστολές οι οποίες εστάλησαν ακόμη και στον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κων/νο Καραμανλή. Οι απαντήσεις που πήραμε ήταν αρνητικές, γιατί η συλλογή ήταν ιδιωτική και δεν μπορούσε να γίνει τίποτα. Έπρεπε δηλαδή να προέρχεται από κάποιον φορέα.

Επίσκεψη στην συλλογή έκανε και η κ. Καλλιόπη Μπουρδάρη, Υφυπουργός Πολιτισμού, η οποία υποσχέθηκε να προωθήσει την κατασκευή Μουσείου, αλλά τελικά με την πτώση της Κυβερνήσεως της Ν.Δ. το θέμα σταμάτησε εκεί.

Τα τελευταία χρόνια ήρθαν και επισκεφθήκαν τη συλλογή πολλοί. Όπως ο κ. Παπούλιας, ο κ. Πάγκαλος και ο βουλευτής ο κ. Μαλέσιος και όλοι υποσχέθηκαν να βοηθήσουν.

ΕΡ.: Πέρα από αυτά κ. Τόλη, πόσο δύσκολο είναι να στηθεί, αλλά και να συντηρηθεί όλο αυτό το υλικό της συλλογής σας;

στα. Είναι πάρα πολλά. Ενώ βέβαια τα ξέρω ένα-ένα και τα καταγράμμενα. Να σκεφθείτε ότι ένα, και το πιο μικρό κομμάτι, να λείπει θα το καταλάβαμε τη πρώτη ματιά.

ΕΡ.: Πόσο δένει το Ζαγόρι την παράδοση και κατ'επίσημη και η συλλογή σας;

ΑΠ.: Δένει πάρα πολύ. Εδώ τα τελευταία χρόνια οι Ζαγοριανοί, επιστρέφουν στις μέρες τους. Βέβαια οι επαγγελματίες τους υποχρεώσεις δεν τους τρέπουν να εγκατασταθούν νηματα χωριά τους, αλλά επισκέπτονται συχνά και διαγινώσκουν διάφορες εκδηλώσεις, με σκοπό την προώθηση της Ζαγορίσιας παράδοσης, το δέσιμο μεταξύ τους.

Ακόμα, έχω να πω όσον αφορά τη συλλογή, ότι οι νέοι άνθρωποι, αγαπούν και ενδιαφέρονται για αυτά τα παλιά αντικείμενα, που είναι όλη η ιστορία του τόπου τους.

Βέβαια ιδιαίτερη αξία αποκτούν για τους παλιότερους, τους οποίους αυτά τα αντικείμενα

Συνέχεια στην 5η σελ.

Γενική άποψη μιας από τις αίθουσες.

ρω τι θα γίνει.

Εγώ δίνω 8 στρέμματα οικοπέδο για την κατασκευή ενός μουσειακού χώρου, με όλες τις προδιαγραφές, συστημάτων ασφαλείας, συντηρήσεως, θερμοκρασίας, υγρασίας κ.τ.λ.

Πρέπει να γίνει οπωσδήποτε κτίριο. Μας υποσχέθηκαν βοήθεια, αν γίνει η ολοκληρωμένη μελέτη.

Βέβαια έχω κάνει δύο προμελέτες. Μία το 1981 με τον Αράπογλου και μία έγινε προ ενός έτους από το ΤΕΙ Αθηνών.

Σημασία έχει ένα πράγμα. Ότι όσο καθυστερεί η κατασκευή του Μουσείου, τα έργα αυτά, τα αντικείμενα αυτά, φθείρονται και καταστρέφονται.

Άλλωστε και εγώ μόνος μου δεν μπορώ να συντηρώ όλα αυτά τα χιλιάδες αντικείμενα.

Σε άλλες περιπτώσεις, για μια στολή και ένα μαγεϊκό σκεύος, χτίζονται περίτεχνα μουσεία. Και εδώ με την πληθύ-

κουλβαί μια εργασία για τη συγκέντρωση του υλικού αυτού, 150 χρόνων και πλέον, αν σκεφτείτε ότι η μητέρα του με 80 περίπου γιδοπρόβατα και με όλη την άλλη εργασία, καθώς και ο πατέρας του, πρωτομάστορας εδώ στην περιοχή, όλες τις οικονομίες τους, τις διαθέσαν για να συγκεντρωθεί αυτό το υλικό.

Βέβαια όνειρο των αιώνων ήταν να δουν να στήνεται αυτή η συλλογή. Βέβαια μέχρι τώρα μείναμε στις υποσχέσεις. Όλοι, από όποια κυβέρνηση και αν προέρχονται, έρχονταν, έβλεπαν και απέρχονταν.

Τώρα τελευταία, καθώς το θέμα ανακινήθηκε και έχουμε υποσχέσεις ότι θα προχωρήσει.

Ελπίζουμε να γίνει.

Είναι τιμή για όλους και για το χωριό, αλλά και όλους τους Ζαγοριανούς, να υπάρχει αυτή η συλλογή. Εμείς δεν παλεύουμε να γίνει ένα Μουσείο στους Κήπους. Εμείς παλεύουμε να δια-

Συνέχεια στην 5η σελ.

ΕΡ.: Οι κάτοικοι εδώ, οι

Στους Ασπραγγέλους - Δοβρά - Ζαγορίου Ιωαννίνων

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Η Δοβρά είναι το πρώτο χωριό του κεντρικού και δυτικού Ζαγορίου που συναντούμε σήμερα με το όνομα Ασπραγγέλοι, ερχόμενοι από τα Γιάννινα.

Είχε πάντα την πικρή μοίρα να δέχεται πρώτη ή και μόνη τα χτυπήματα των οργισμένων καιρών. Έτσι η θέση της «κλειδή» πληρώθηκε αρκετές φορές με ομαδικές φυλακίσεις, φονικά, βομβαρδισμούς και αποκορύφωμα τους δύο εμπρησμούς (από τους Τούρκους και από τους Γερμανούς) που είχαν ως αποτέλεσμα το χωριό να χάσει το παραδοσιακό χρώμα που διατηρούν τα άλλα χωριά του Ζαγορίου.

Σήμερα αγωνίζεται να αναπτυχθεί, αντιπτεκεται στα σημεία ...των καιρών και ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία.

Γιατί όπως πολύ σωστά επισημαίνει στη συνέντευξή του στην «Η» ο πρόεδρος του χωριού κ. Γαβριήλ Παπαναστασίου η ζωή στους Ασπραγγέλους και στα χωριά του Ζαγορίου θα ξαναριγίσει μέσω του τουρισμού, αρκεί να αναπτυχθεί ήπια και με σεβασμό στην παράδοση και στο παρελθόν.

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Μαρτυρίες δεν υπάρχουν για τους πρώτους κατοίκους της Δοβράς. Αρχικά πρέπει να την κατείχαν οργανωμένες ομάδες γεωργικοκτηνοτρόφων-πολεμιστών. Συνηγορούσαν γι' αυτό η γλωσσίδα και οι υπομετρικές διαβαθίσεις του χώρου που επέτρεπαν στα κοπάδια τους να βόσκουν όλες τις εποχές και ακόμα η διαμόρφωση του εδάφους που προσφέρονταν για άμυνα.

Ωστόσο τα τελευταία δέκα χρόνια η κτηνοτροφία έχει μειωθεί αισθητά ενώ ελάχιστοι είναι οι κάτοικοι των Ασπραγγέλων που ασχολούνται με τη γεωργία. «Έρχονται κάτοικοι από τις γύρω κοινότητες και καλλιεργούν τον κάμπο» λέει ο πρόεδρος του χωριού.

Κατά τον περασμένο αιώνα υπολογίζεται πως οι κάτοικοι της Δοβράς έφτασαν τους 1.300, πληθυσμό που τον κράτησε σε ικανοποιητικά επίπεδα μέχρι το 1943.

Από τον πόλεμο και ύστερα άρχισε καλπάζοντας η δημογραφική αποψίλωση του για να φτάσει

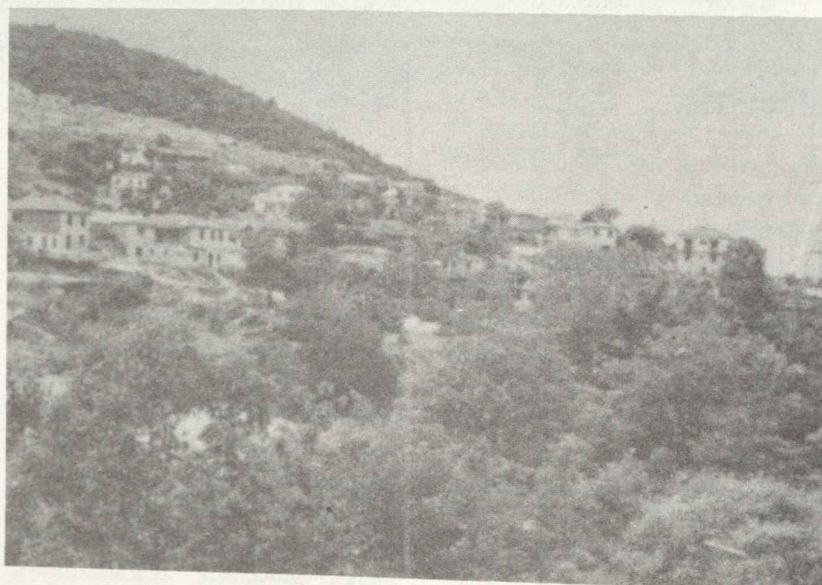
σήμερα όπου στους Ασπραγγέλους κατοικούν μόνιμα 82 άτομα που το καλοκαίρι αυξάνονται στα 500.

Οι περισσότεροι κάτοικοι είχαν καταφύγει από πολύ νωρίς στην εσωτερική ή εξωτερική με-

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Γαβριήλ Παπαναστασίου

τανάστευση. Αναζητήσαν καλύτερη τύχη στην Ξάνθη, την Κομοτηνή, τη Ρουμανία, ως την Αμερική, μα ποτέ δεν ξέχασαν το χωριό τους. Έτσι ο κατάλογος των Δοβριανινών ευεργετών είναι μεγάλος και τα αγαθοεργά καταστήματα πολλά.

Αποψη του χωριού Ασπραγγέλοι, δεξιά διακρίνεται ο ξενώνας Άλκηστης Κυριαζή.

Μάλιστα σήμερα όπως επισημαίνει ο κ. Παπαναστασίου η κοινότητα έχει τέσσερα κληροδοτήματα που τις αποφέρουν 6 εκατ. έσοδα το χρόνο.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το έργο σχολείου του χωριού που λειτουργεί για τελευταία φορά με δέκα μαθητές πριν έντεκα χρόνια δεν θυμίζει τίποτε από την παλιά αίγλη του. Ο τό-

πος τούτος προσφέρθηκε πλούσια στην καλλιέργεια της παιδείας.

Κατά το τελευταίο τέταρτο του περασμένου αιώνα λειτουργούσε στη Δοβρά Παρθενωγυγείο και αρκετά κορίτσια τελείωσαν και το Σχολαρχείο.

Στις αρχές του 20ου αιώνα οι Δοβριανίτες δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την καλή εκπαίδευση αγοριών και κοριτσιών χωριού. Ενδεικτικό αυτού ότι το 1958 έγινε έρευνα για την καταμέτρηση των αναλφάβητων της Δοβράς και δεν βρέθηκε κα-

μία ηλικιωμένη αγράμματη από όσες γεννήθηκαν και μεγάλωσαν εκεί.

Επίσης πέρα από το πενήντηριο έχουμε την πίστα που ροπαλίζουν που με πολύ μαζεμένες παρεμβάσεις μπορεί να λειτουργήσει στα Ευρωπαϊκά πρότυπα» εξηγεί.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ

Ο κ. Παπαναστασίου ως πρόεδρος του Αναπτυσσόμενου Κεντρικού και Δυτικού Ζαγορίου θεωρεί δεδομένη τη συνεργασία με τις άλλες κοινότητες.

«Προσπαθούμε όλοι μαζί να επιλύσουμε τα προβλήματα και να προχωρήσουμε» λέει.

Μάλιστα κυρίαρχο αίτημα της περιοχής για το οποίο αγωνίζεται ο Σύνδεσμος είναι η βελτίωση της κακής κατάστασης της 45ης οδού η οποία αν κατασκευαστεί θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της και στην επικοινωνία.

Θεωρεί ότι οι σωστές βάσεις έχουν τεθεί και απομένει πλέον η

ανάπτυξη με αργά και σταθερά βήματα.

«Θέλω να πιστεύω, όχι μόνο εγώ αλλά και οι κάτοικοι του χωριού, ότι τα βασικά προβλήματα έχουν επιλυθεί» λέει ο κ. Παπαναστασίου. «Προβλήματα ύψους δεν υπάρχουν μετά το τελευταίο έργο ύψους 22 εκατ. που κάναμε τη γέφυρα στα όρια με τη κοινότητα Πετσαλίου».

Εκείνο που σήμερα προβάλλει τον πρόεδρο των Ασπραγγέλων είναι πως θα δώσει παραδοσιακό χρώμα στο χωριό.

Φιλοδοξεί λοιπόν να ανακατασκευάσει την πλατεία, το γκαλντερίμ, το κοινοτικό γκαρφείο.

«Η προσέλευση των κατοίκων των Ιωαννίνων, στους Ασπραγγέλους, ειδικά τα Σάββατοκύριακα δημιουργεί κοινότητα προβλήματα. Έτσι χάνεται οπωσδήποτε η εξωτερική γλώσσα, να γίνει όμως μόρφωση της πλατείας για να μην υπάρχει αυτή η κυκλοφορική αναρχία» τονίζει ο κ. Παπαναστασίου.

Υπέροχος της ανάπτυξης ήπιας μορφής τουρισμού έχει κινήσει μεγάλοντα έργα που θα δώσουν νέα πνοή στην περιοχή. «Αρχίσαμε την κατασκευή πεντηρίου, περιμένουμε το μηχανολογικό εξοπλισμό για να κινήσουμε τις κτιριακές εργασίες ύψους 50-60 εκατ.

Επίσης πέρα από το πενήντηριο έχουμε την πίστα που ροπαλίζουν που με πολύ μαζεμένες παρεμβάσεις μπορεί να λειτουργήσει στα Ευρωπαϊκά πρότυπα» εξηγεί.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ

Ο κ. Παπαναστασίου ως πρόεδρος του Αναπτυσσόμενου Κεντρικού και Δυτικού Ζαγορίου θεωρεί δεδομένη τη συνεργασία με τις άλλες κοινότητες.

«Προσπαθούμε όλοι μαζί να επιλύσουμε τα προβλήματα και να προχωρήσουμε» λέει.

Μάλιστα κυρίαρχο αίτημα της περιοχής για το οποίο αγωνίζεται ο Σύνδεσμος είναι η βελτίωση της κακής κατάστασης της 45ης οδού η οποία αν κατασκευαστεί θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της και στην επικοινωνία.

Θεωρεί ότι οι σωστές βάσεις έχουν τεθεί και απομένει πλέον η

ΒΥΡΩΝΑ ΒΑΡΖΩΚΑ

Η ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΔΙΣΚΟΘΗΚΗ

Πριν μερικά χρόνια είχα γράψει στο περιοδικό μας, δυο φορές, το ένα για την ίδρυση της πλήρους Ζαγοριακής βιβλιοθήκης και το άλλο για τη δεν υπάρχουν μετά το τελευταίο έργο ύψους 22 εκατ. που κάναμε τη γέφυρα στα όρια με τη κοινότητα Πετσαλίου».

Εκείνο που σήμερα προβάλλει τον πρόεδρο των Ασπραγγέλων είναι πως θα δώσει παραδοσιακό χρώμα στο χωριό. Φιλοδοξεί λοιπόν να ανακατασκευάσει την πλατεία, το γκαλντερίμ, το κοινοτικό γκαρφείο. «Η προσέλευση των κατοίκων των Ιωαννίνων, στους Ασπραγγέλους, ειδικά τα Σάββατοκύριακα δημιουργεί κοινότητα προβλήματα. Έτσι χάνεται οπωσδήποτε η εξωτερική γλώσσα, να γίνει όμως μόρφωση της πλατείας για να μην υπάρχει αυτή η κυκλοφορική αναρχία» τονίζει ο κ. Παπαναστασίου.

Υπέροχος της ανάπτυξης ήπιας μορφής τουρισμού έχει κινήσει μεγάλοντα έργα που θα δώσουν νέα πνοή στην περιοχή. «Αρχίσαμε την κατασκευή πεντηρίου, περιμένουμε το μηχανολογικό εξοπλισμό για να κινήσουμε τις κτιριακές εργασίες ύψους 50-60 εκατ. Επίσης πέρα από το πενήντηριο έχουμε την πίστα που ροπαλίζουν που με πολύ μαζεμένες παρεμβάσεις μπορεί να λειτουργήσει στα Ευρωπαϊκά πρότυπα» εξηγεί.

Επίσης πέρα από το πενήντηριο έχουμε την πίστα που ροπαλίζουν που με πολύ μαζεμένες παρεμβάσεις μπορεί να λειτουργήσει στα Ευρωπαϊκά πρότυπα» εξηγεί.

Επίσης πέρα από το πενήντηριο έχουμε την πίστα που ροπαλίζουν που με πολύ μαζεμένες παρεμβάσεις μπορεί να λειτουργήσει στα Ευρωπαϊκά πρότυπα» εξηγεί.

Επίσης πέρα από το πενήντηριο έχουμε την πίστα που ροπαλίζουν που με πολύ μαζεμένες παρεμβάσεις μπορεί να λειτουργήσει στα Ευρωπαϊκά πρότυπα» εξηγεί.

έχει στη δραστηριότητά του και τέτοιες φροντίδες— έχω από καιρό σχηματίσει τη γνώμη πως το καταλληλότερο και αρμοδιότερο ίδρυμα για μια τέτοια αποστολή είναι το «Λαζαρίδειο Πνευματικό Κέντρο». Γιατί και στους σκοπούς του εμπίπτει η περισσότερα μέσα διαθέτει. Έτσι έκανα σχετική εισήγηση στη Διαχειριστική του Επιτροπή, που την υιοθέτησε και την προώθησε στη Ριζαίειο. Εκείνη αποδέχθηκε την πρόταση και ζήτησε

κύκλοφόρησαν πριν και μέχρι το θάνατο του Κώστα Λαζαρίδη υπάρχουν στη βιβλιοθήκη του και ποια λείπουν να τα προμηθευτούμε. Ύστερα να αγοράσουμε κάθε νέο που εκδόθηκε. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δώσουμε σε κάποια περιοδικά και αναφέρω ενδεικτικά τα «Ηπειρωτικά Χρονικά», το «Νέο Κουβαρά», την «Ηπειρωτική Εστία» (συμπλήρωση), το «Ηπειρωτικό Ημερολόγιο», το «Δελτίο της Ηπειρωτικής Εταιρείας, τα

«Ζαγοριακά Νέα» και, ασφαλώς, το «Ζαγόρι μας». Επίσης κάθε αξιόλογο δημοσίευμα για το Ζαγόρι σε περιοδικά και εφημερίδες άλλων περιοχών, όπως τις θαυμάσιες συλλογές των Θ. Πουσίου, Κ. Βαρζώκα και Μέγα (:) στο περιοδικό του Φιλολογικού Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως. Αυτά σε φωτοτυπίες. Επίσης συνεχής παρακολούθηση κάθε νέου δημοσιεύματος, και ηθική υποχρέωση κάθε Ζαγορίσιου συγγραφέα να στέλνει στο «Λαζαρίδειο» δύο αντίτυπα του κάθε βιβλίου του. Κι όσο για τις εκδόσεις να αναλαμβάνονται μόνο εκείνες που έχουν κάτι νέο να προσθέσουν και οπωσδήποτε η ανάπτυξη των βιβλίων του Κ. Λαζαρίδη που εξαντλούνται, Αλήθεια, π σέφτονται για το τελευταίο οι Κουκουλιώτες εκδότες Αδελφοί Τολιδή, στους οποίους ο μακαρίτης είχε κληροδοτήσει τα αντίστοιχα δικαιώματα».

6) Για τη δισκοθήκη: Εκτός από μια-δυο κασέτες με δημοτικά τραγούδια και παραμύθια που 'χε συλλέξει ο ίδιος ο δωρητής δεν υπάρχει τίποτε άλλο στο «Λαζαρίδειο». Γι' αυτό θα στραφούμε σε αναζήτηση παλιών δίσκων και κασετών και σε ιδιωτικές συλλογές. Εδώ υπάρχει πλούσιο υλικό. Πρέπει όμως να είμαστε πολύ προσεκτικοί στην επιλογή του, ελέγχοντάς το και ως προς το στίχο και, κυρίως, ως

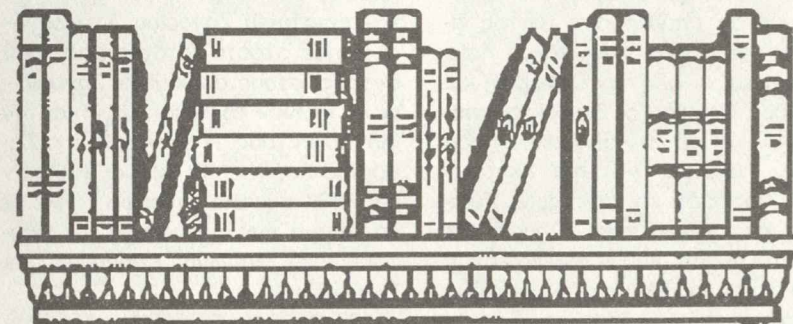
προς το μέλος· αλλά και ως προς τους ερμηνευτές και την παραγωγή. Υπάρχει σημαντική δισκογραφία του μακαρίτη Τάσου Χαλκιά και του φίλου Γρηγόρη Καψάλη. Πολύ υλικό μας άφησαν τα αξέχαστα «τακούτσια» — ξεχωρίζουμε την καταγραφή του Μ. Μάνθου με καμιά εβδομηνταριά τραγούδια. Η «Μπαγιώτικη» κομπανία έχει κι αυτή την προσφορά της. Απαραίτητοι οι δίσκοι του «Συλλόγου Νέων Αρίστης» (επιλογή από τη συλλογή Μάνθου), του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννινών (με λίγα λάθη στο στίχο) και του Τσιτσιμίχα (με πραγματικό λάθος στο ιστορικό του τραγουδιού «Καπέσοβο»). Μεγάλο αρχείο με Ζαγορίσια τραγούδια πρέπει να έχουν ο Κρατικός Ραδιοσταθμός Ιωαννίνων και η Ακαδημία Αθηνών.

7) Για τη βιντεοθήκη: Εδώ υπάρχει παντελής έλλειψη. Όμως σε εγγραφές συλλόγων και ιδιωτών μπορούμε να βρούμε αρκετό υλικό. Ας το αναζητήσουμε. Ακόμη να οργανωθεί μια συστηματική καταγραφή χωρών από πανηγύρια, γλέντια, γάμους. Σίγουρα όχι στο σωρό, αλλά διαλέγοντας τους χορούς που έχουν ενδιαφέρον. (Αχ, βρε Ηλία Ράπτη, που ξόδεψες το φιμ σου πέρα στο πανηγύρι του Βραδέτου στους χορούς των συγχωριανών σου και δεν είχες πια που να γράψεις την υπέροχη «Φράσια» μιας ώριμης κυρίας από το Σκαμνίλι!).

Αν τώρα λογαριάσουμε το κόστος όλων αυτών, ας χρεώσουμε γύρω στα τρία εκατομμύρια δραχμές σε διάστημα 2-3 ετών —μέσα και η αμοιβή εκείνων που θα απασχοληθούν με την καταγραφή που καλύπτει το μεγαλύτερο ποσοστό της δαπάνης. Προσθέστε και ένα εκατομμύριο για την προμήθεια κάποιων αναγκαίων συσκευών (π.χ. φωτοτυπικό, κάμερας κλπ.) με το υλικό τους. Ύστερα πενήντα χιλιάδες το χρόνο πιστεύω να φθάνουν.

Αλλά για να συντελεστεί όλο αυτό το πολυσήμαντο όσο και απαραίτητο για το Ζαγόρι έργο, πρέπει να βοηθήσουμε όλοι θέτοντας στη διάθεση του «Λαζαρίδειου» ό,τι σχετικό έχουμε, έστω και για μια αντιγραφή.

Βύρων Βαρζώκας

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΛΑΤΙΝΩΝ

(επιστολή - έκκληση για οικονομική ενίσχυση)

Αγαπητοί μας Χωριανοί και φίλοι μας

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ελάτης και το Διοικητικό Συμβούλιο του Εξωραϊστικού-Φυσιολατρικού Συλλόγου ΕΛΑΤΗΣ με την επιστολή τους αυτή σας απευθύνουν τους πιο θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς και σας εύχονται να έχετε πάντα υγεία και κάθε ατομική και οικογενειακή ευτυχία. Με την επιστολή αυτή απευθύνονται σ' όλους τους Δημότες Ελάτης τους ετεροδημότες Ελατινούς όπου και αν βρίσκονται σ' όσους έλκουν την καταγωγή από γονείς (πατέρα ή μητέρα) Ελατινούς, κυρίως στους γαμπρούς μας και στους φίλους της Ελάτης. Γι' αυτό αναγκασθήκαμε από το εξής ζήτημα.

Εδώ και αρκετά χρόνια όπως ξέρετε οι περισσότεροι, η Κοινότητά μας σε παραχωρήθην δωρεάν οικόπεδο από τον κ. Νικόλαο Πισιόρη κοντά στον Πλάτανο και με δωρεά του Αειμνήστου Αποστόλου Φερού-κα θεμελίωσε ένα κτίριο για να γίνει αναψυκτήριο και ξενώνας. Με κρατική επιχορήγηση και δάνειο από την ΑΤΕ κατασκευάστηκε ο σκελετός. Αργότερα με τη γενναία δωρεά των 6.000.000 δραχμών της κ. Αρχοντούλας Βλάχου, από την Καβάλα, συζύγου του Αειμνήστου Μιλτιάδη Θ. Βλάχου έγιναν πολλές εργασίες. Υπολείπονται όμως για να αποπερατωθεί ακόμη μερικές εργασίες. Δυστυχώς δεν υπάρχει προοπτική και τρόπος να γίνουν γιατί τα Κοινοτικά έσοδα δεν επαρκούν να καλύψουν τις άλλες και πολλές ανάγκες της Κοινότητας. Υπάρχει όμως και ο κίνδυνος να κατασχεθεί από την Αγροτική Τράπεζα γιατί οφείλομε τα τοκοχρεωλύσια του Δανείου, που ανέρχονται μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1994 σε 3.000.000 δρχ. και από 1ης Γενάρη 1995 μέχρι το έτος 2004 σε 300.000 δρχ. κάθε έτος.

Για να μπορέσουμε να καταβάλουμε τα οφειλόμενα απευθυνόμαστε σε όλους σας και ζητούμε την προαιρετική σας εισφορά. Ελπίζουμε ότι όλοι μας θα φανούμε άξιοι αστόγνοι των ενδόξων και ικανών προγόνων μας, που με προσωπική των εργασία, στερήσεις και δωρεές κατασκεύασαν τα καλλιστήρια, σπίτια, εκκλησίες, σχολεία, βρύσες, τοιχοποιίες και γκαλινερίδια, ακόμη και τον αμαξήτο δρόμο από τον Άγιο Αθανάσιο ως το χωριό το έτος 1932.

Πιστεύουμε ότι όλοι θα ανταποκριθώ στην έκκλησή μας αυτή και με την συνδρομή σας θα μπορέσουμε να διατηρήσουμε και να αποπερατώσουμε το κτίριο και σύντομα να το εγκαταστήσουμε.

«Οι πολλοί παίρνουν την πόλη», λέει μια παροιμία. Και είμαστε πολλοί όπως θα δήτε από την κατάσταση που σας επισυνάπτουμε.

Η προσφορά σας αυτή θα είναι η καλύτερη τιμή στη μνήμη των Αειμνήστων Γονέων, Πάππων, Προσπάπων και όλων των Προγόνων μας.

Την εισφορά σας μπορείτε να την καταθέσετε στον Λογ/σμό της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος αριθ. 301 01 024615 34 ή να τη στέλνετε με επιταγή στον Γραμματέα του Συλλόγου κ. Γεώργιο Γοργόλη στη δ/ση: Σμετέλου 16 Τ.Τ. 45221 Ιωάννινα Τηλ. 0651 - 76512.

Όσοι διαμένουν στο χωριό και στα Ιωάννινα μπορούν να τη δίδουν στα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου από όπου θα παίρνουν σχετική απόδειξη.

Με πρωτοβουλία μερικών χωριανών άρχισε στα Ιωάννινα η συγκέντρωση εισφορών από χωριανούς στους οποίους απευθύνθηκαν και συγκέντρωσαν ένα σημαντικό ποσό.

Τους συγχαίρουμε και τους ευχαριστούμε για την ενέργειά τους αυτή.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε όλους όσους ανταποκρίθηκαν πρόθυμα και ασλόχερα στην προσπάθειά αυτή.

Θα λάβουν και αυτοί την επιστολή μας, για να τους ευχαριστήσουμε.

Το Καλοκαίρι φιλοδοξούμε με νέα μας επιστολή να σας καλέσουμε να ανταμώσουμε όλοι στο χωριό μας, στην ωραία και δροσολυστική ΕΛΑΤΗ να γιορτάσουμε την «Ημέρα των Απανταχού Ελατινών».

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Το Κοινοτικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
ΟΡΕΣΤΗΣ Γ. ΜΠΑΚΑΛΗΣ

Τα μέλη
ΗΡΑΚΛΗΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΖΩΗΣ Γ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΓΙΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΔΕΜΑΤΑΤΗΣ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ Α. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ

ΑΛΕΞΙΟΣ Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συλλόγου

Η Πρόεδρος
ΤΙΤΙΚΑ Ε. ΒΕΛΛΗ

Ο Ταμίας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΟΡΓΟΛΗΣ

Τα μέλη
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β. ΔΕΜΑΤΑΤΗΣ

Οι κοινοτάρχες και τα συμβούλια του Ανατ. Ζαγορίου στην ημερίδα της ΤΕΔΚ

Με τη συμμετοχή όλων των Κοινοτικών Συμβουλίων του Ανατολικού Ζαγορίου και με καταγεγραμμένη την αγωνία τους για την πορεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συνεχίστηκαν προχθές στο Γρεβενίτι οι ενημερωτικές ημερίδες που οργανώνει σε όλο το Νομό η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ιωαννίνων. Στην ημερίδα αναδείχθηκαν τα σημαντικά προβλήματα της περιοχής και αναπτύχθηκε γόνιμος και ουσιαστικός διάλογος για την πορεία της αυτοδιοίκησης, όπως δήλωσε στην «Η» ο Αντιπρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Μπουκουβάλας.

Η ανταπόκριση της αυτοδιοίκησης ήταν για άλλη μια φορά μεγάλη και ενθαρρυντική αφού φάνηκε την αναγκαιότητα της ενημέρωσης, πάνω σε ζητήματα όπως: η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση, τα οικονομικά των ΟΤΑ, τα συμβούλια περιοχής, τα προγράμματα και οι χρηματοδοτήσεις. Εισηγητές των ημερίδων αυτών είναι ο κ.κ. Αργύρης Μάντζιος, Πελοπίδας Μπουκουβάλας, Βασίλης Χήτας και Δήμος Τσολακούδης. Όπως δήλωσε στην «Η» ο κ. Μπουκουβάλας, το Ανατολικό Ζαγόρι θυμίζει σήμερα εγκαταλειμμένη περιοχή καθώς η τοπική αυτοδιοίκηση έχει εγκαταληφθεί στις τύχες των ανθρώπων που αγωνίζονται για τα χωριά τους. «Κι όπως τονίζω και στις ημερίδες αυτές η ανάπτυξη των χωριών μας οφείλεται κατά πρώτο λόγο στο αίσημα του τοπικισμού το οποίο διαθέτουμε σαν αιρετοί και κατά δεύτερο στα ολίγα κίνητρα που προσφέρει η Πολιτεία».

Τα κύρια θέματα που αφορούν το Ανατ. Ζαγόρι και τέθηκαν στην ημερίδα, είναι:

Τοποθέτηση δύο καρτοτηλεφώνων στο χωριό Λάϊστα Ιωαννίνων

Ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όσοι διαμένουν στη Λάϊστα προσωρινά ή μόνιμα και δεν έχουν τηλέφωνο, είναι η επικοινωνία τους με όσους βρίσκονται εκτός χωριού.

Τα δύο τηλέφωνα με μετρητή δεν λύνουν το πρόβλημα, αφού οι υπεύθυνοι γι' αυτά πρέπει να παρευρίσκονται συνέχεια στο χώρο όπου τα τηλέφωνα είναι τοποθετημένα.

— Η άμεση σύνδεση με το Μετσόβο, με ασφαλτοστρώσεις, τασικών δρόμων ώστε να δημιουργηθεί τουριστικό κύκλωμα με ταξί των δύο περιοχών. Ανασυντάχθηκε επίσης το μεγάλο έργο που χρηματοδοτεί στην περιοχή ΔΕΗ λόγω των απαλλοτριώσεων που κάνει εκεί, και είναι έργα ασφαλτοστρώσεως με 750 εκατομμύρια. Όπως τόνισε ο κ. Μπουκουβάλας υπολείπονται 1 χιλ. που οφείλει να εντάξει χρηματοδότηση η Ν.Α. ώστε να γίνει πλήρης συγκοινωνιακή σύνδεση των κοινοτήτων.

— Η συντήρηση των δασικών δρόμων για την προστασία των φυσιολόγων, έργο που πρέπει να αναλάβει το Δασοσχολείο.

Όλα τα θέματα καταγράφονται από την ΤΕΔΚ και αφού ολοκληρωθούν οι ημερίδες, το σχέδιο «πακέτο» των προβλημάτων και των αιτημάτων θα κατατεθεί στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων. Την ερχόμενη Κυριακή 12 Ιουνίου πραγματοποιείται στην κοινότητα Κρυφοβού η επόμενη ημερίδα της ΤΕΔΚ, στην οποία θα συμμετάσχουν τρεις γεωγραφικές ενότητες με 30 περίπου χωριά. «Πιστεύω ότι εκεί θα γίνει ένας διάλογος και μια συζήτηση πάνω στην τοπική αυτοδιοίκηση, γιατί ΤΕΔΚ όπως έχω τονίσει κάνει το κομματικό πολιτικό αλλά πολιτικό για την ανάπτυξη του τόπου μας και μόνο. Πιστεύω ότι την Κυριακή στο Κρυφοβό θα είναι λόγω της θέσης μια ημερίδα από τις καλύτερες» κατέληξε ο Αντιπρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Μπουκουβάλας.

Παν. Βάγιας

(Από την Εφημερίδα «ΗΠΕΡΕΣ»)

Η νέα Διοίκηση του Συνδέσμου Ζαγορισίων

Το νέο Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων που προήλθε από τις τελευταίες εκλογές, συγκροτήθηκε σε σώμα όπως παρακάτω:

Πρόεδρος: **Βασίλειος Μπού-λινος** (Μεσοβούνι)

Αντιπρόεδρος: **Γεώργιος Σουσιόπουλος**, τραπέζ. υπάλληλος (Σαμινέλι)

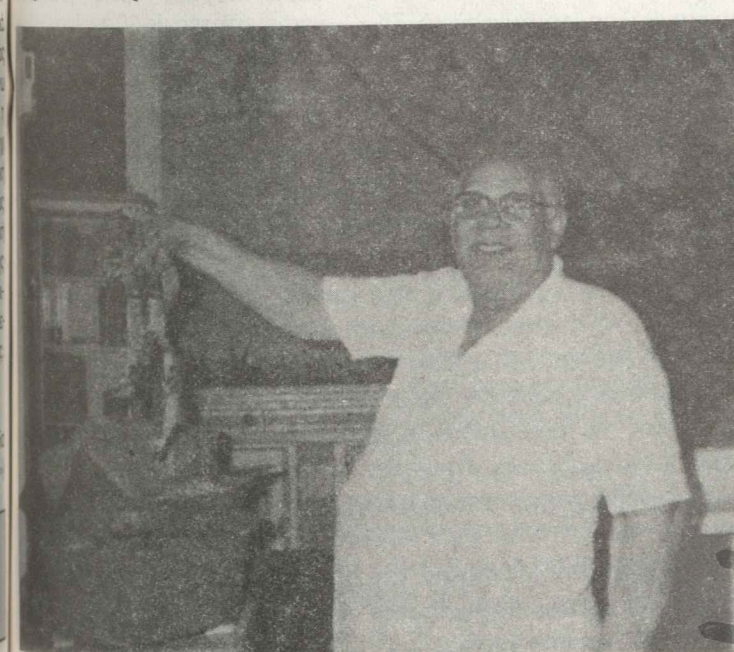
Γεν. Γραμματέας: **Κική Δόνου-Μάρσαρ**, εκπαιδ. φιλόλογος, (Κάτω Πεδινά)

Ταμίας: **Κώστας Τσίμας**, τραπέζ. υπάλληλος (Μονοδένδρι)

Εφορος Δημοσίων Σχέσεων: **Αλέξης Βαζζίκας**, χρυσόχοος

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟΙ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ ΣΤΗ ΞΕΝΙΤΙΑ

Είναι γνωστό και φημισμένο το έργο «Ζαφείριον» στην Αλεξάνδρεια Αιγύπτου του συμπατριώτη μας (Πάνω Συνδενώτη) Περικλή Ν. Τσαπαλίου. Ο Περικλής μετά το θάνατο του πατέρα του και παρότι είναι απόφοι-

της της Ιατρικής του Παν/μίου Αθηνών εργαζόταν την επιστήμη και ασχολήθηκε συνεχίζοντας την αξιολογική δραστηριότητα του πατέρα του.

Όσοι συμπατριώτες είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν την Αλεξάνδρεια και να γνωρίσουν από κοντά το έργο και τον ιδιοκτήτη του έμειναν εντυπωσιασμένοι από την ανοιχτή καρδιά και τη φιλοξενία του Περικλή. Σαν απόδειξη των παραπάνω αναδημοσίευσε από την εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» σχετικό μικρό ρεπορτάζ.

«Η φαραοβαρβία «Ζαφείριον» από Αρκαδία, λίγα χιλιόμετρα έξω από την Αλεξάνδρεια φτιάχτηκε το 1929. Ελληνική, πάππου προς πάππου, ο ιδιοκτήτης της, Περικλής Τσαπά-

λινος, απολαμβάνουν —και είναι πρώτης ποιότητας— όσοι Ελλαδίτες φτάνουν στην Αλεξάνδρεια, και κάτι μεγάλες παρές εντραφών πλούσιων Αιγυπτίων, που οι γυναίκες τους φοράνε κοσμήματα με το κίλο και τρώνε τεράστιες ποσότητες χωρίς καμία ενοχή. Οι τυχερές.

Ο ιδιοκτήτης του «Ζαφείριον», μόλις έμαθε πως στην παρέα των Ελλήνων πανεπιστημιακών ήταν και δημοσιογράφοι —μια, μάλιστα, από την «Ελευθεροτυπία»— δεν δέχτηκε να πληρωθεί τον λογαριασμό».

Η εφημερίδα μας χαιρέτε και συγχαίρει την όλη δραστηριότητα του άξιου συμπατριώτη μας.

(Ανθρακίτης)

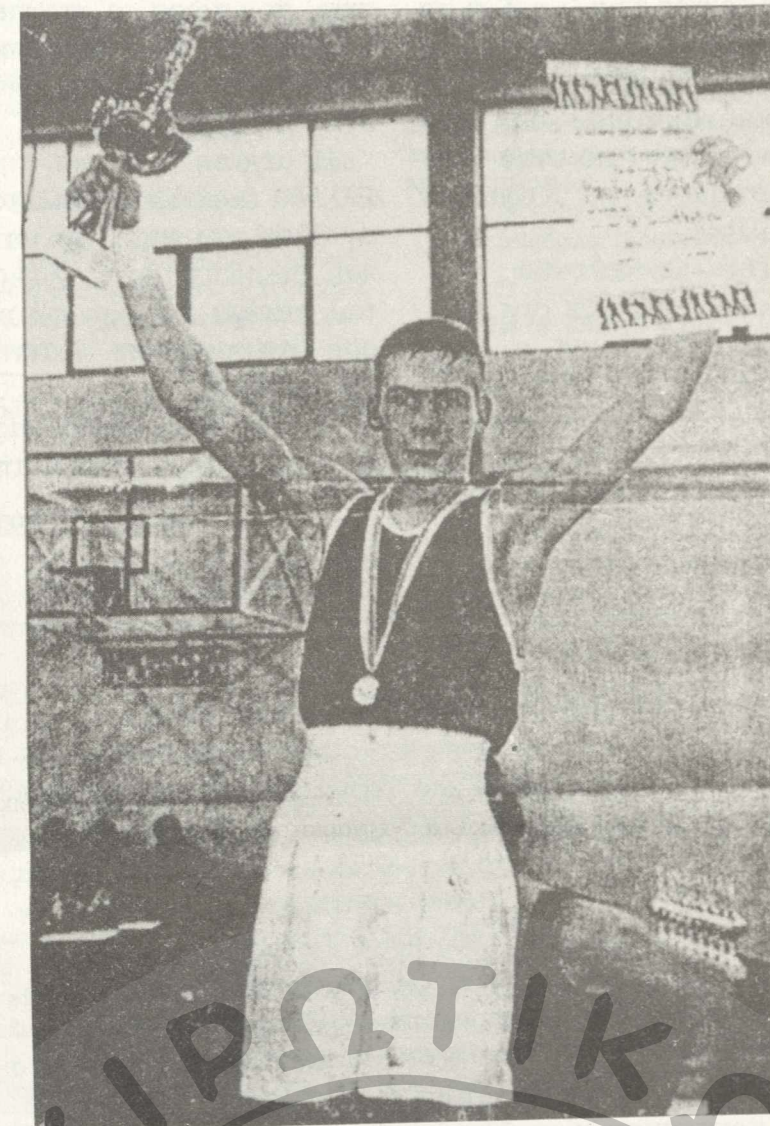
Εφορος Χορευτ. Ομίλων: **Πολυξένη Πισιούνη**, ιδιωτ. υπάλληλος (Ελατοχώρι)

Μέλη: **Ιωάννης Καλύβας**, επιχειρηματίας (Φραγκάδες), **Νικόλαος Λογοθέτης**, δικηγόρος (Αρίστη), **Φρίξος Θεοχάρους**, οδοντίατρος (Ελάτη).

Για την Εξελεγκτική Επιτροπή εξελέγησαν οι Σπύρος Κατελίδης συνταξιούχος δάσκαλος (Κάτω Πεδινά), Ιωάννης Σουσιόπουλος, συνταξιούχος δάσκαλος (Κάτω Πεδινά) και Σάββας Θεοδώρου (Συνταξιούχος δάσκαλος (Μονοδένδρι).

της, τη φροντίζει σαν τα μάτια του. Βαμμένη στα γαλάζια, αστράφτει από καθαριότητα. Πάει καιρός που η Έμμη και η Νάνσυ έβγαιναν από τις σελίδες των «Ακυβερνητων πολιτειών» για να φάνε εδώ ψάρι. Τώρα το

ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ ΠΥΓΜΑΧΙΑΣ ΕΦΗΒΩΝ Ο ΒΑΣ. ΤΖΟΚΑΣ

Ο Βασίλης Τζόκας, εξ Ελαφοτόπου, με το κύπελο και το δίπλωμα του Πρωταθλητή Εφήβων Ελλάδος. Εμείς του ευχόμαστε και εις ανώτερα.

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Το νέο Κοινοτικό Συμβούλιο Βραδέτου

Στις 16/7/95 έγιναν εκλογές στις θρεινές κοινότητες για να κοινοτικά συμβούλια.

Στο Βραδέτο οι εγγεγραμμένοι είναι 137, ψήφισαν 98, άκυρο 1 και έγκυρα 97.

Ο συνδυασμός ΑΝΑΝΕ-ΩΣΗ πήρε 52 ψήφους και ο συνδυασμός ΠΡΟΟΔΟΣ 45.

Η σύνθεση του κοινοτικού συμβουλίου είναι

1) Τσουμάνης Κων/νος, Πρόεδρος

2) Αναγνωστόπουλος Χρήστος

3) Μυριούνης Κων/νος του Ευαγγέλου

4) Βασιλάς Δημήτριος

5) Μυριούνης Κων/νος του Δημητρίου

6) Μπιρμπέλης Νικόλαος και

7) Βασιλάς Ιωάννης.

Ευχόμαστε δημιουργικό έργο στο νέο Κ.Σ.

Η Συντακτική Επιτροπή

Νέα των ταξιδεμένων μας

ΒΑΠΤΙΣΗ

Επιθυμία μου είναι οικογενειακά να απευθύνω και από τις στήλες του δικού μας Ζαγορίσιου περιοδικού στο ζεύγος του Άρη Ζώη, τα συγχαρητήρια και τις ευχές μας για τη βάπτισμα του δεύτερου κοριτσιού των, που έγινε στην εκκλησία του Πλαταμώνα, την Κυριακή 9 Ιουλίου.

Η εκ Θεσσαλονίκης νουνά που σπουδάζει στις Βρυξέλλες, όπου και ο Άρης υπηρετεί εκεί σαν υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εχάρισε στη νεοφώτιστη την τριπλή ονομασία: ΡΩΞΑΝΗ-ΑΓΛΑΪΑ-ΙΩΑΝΝΑ.

Ανάμεσα στους άλλους καλεσμένους παρευρέθηκαν συμπατριώτες μας και συν-αθλητές του Άρη στο μπάσκετ, που τώρα το υπηρετεί από τη θέση του μέλους της FIBA στην επιτροπή διεθνών διοργανώσεων.

Η αγάπη του για την Ελλάδα εκφράζεται και από τη θέση του αυτή, αγαπάει και επισκέπτεται το χωριό του πατέρα του και φίλου μου συμπατριώτη Γιάννη, την ΑΡΙΣΤΗ.

Ο Άρης είναι καμάρι μας, να τους ζήσει η νεοφώτιστη.

Λάρισα 11/7/95

Αθανάσιος Καφέτσος

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Γεωργία Ιωάννου Κέντρου

Στις δύο Μαΐου τρέχοντος έτους πέθανε στα Γιάννενα, κηδεύθηκε και ενταφιάστηκε στο Τσεπέλοβο, πατρίδα του συζύγου της Γιάννη η Γεωργία Ι. Κέντρου.

Γεννήθηκε στο Βραδέτο το 1917 και μαζί με τις τρεις αδελφές της και τον αδελφό της Γιάννη, απετέλεσαν το πολυκλαδο δένδρο της οικογένειας του Αθανασίου Τσολέκα.

Ευτύχησε στο γάμο της το 1949, πέρνοντας για σύντροφο της ζωής της το Γιάννη Κέντρο, από την Πατριαρχική Οικογένεια των Κέντριδων του Τσεπελόβου, γιο του Νικολάου Κέντρου, ο οποίος στα χρόνια της ξενιτιάς, ως μετανάστης, επέλεξε ως τόπο εγκαταστάσεώς του και επαγγελματικής προόδου τη Ν. Υόρκη της Αμερικής.

Ολοκληρωμένη με την Ζαγορίσια οικογενειακή και κοινωνική συμπεριφορά, ευγενική και ειλικρινής, με ακτινοβολούσα καλοσύνη αντιμετώπιζε την καινούργια της ζωή στο Τσεπέλοβο, με έκδηλη πάντα την αφοσίωση στον οικογενειακό περίγυρο, και στην κατά καιρούς συμμετοχή του συζύγου της ως Προέδρου της Κοινότητας και ως Εκκλησιαστικού Επιτρόπου, την ενδεδειγμένη συμπαράστασή της.

Το διακριτικό στοιχείο των Ζαγοροχωριών, που κληρονομήθηκε από τους επί μέρους και από γενιά σε γενιά κατοίκους αυτού η φιλοξενία, φανερώνονταν πάντα και στο Τσεπέλοβο, και στο σπίτι του Γιάννη Κέντρου, άδοξα, πρόθυμα και ανεξάντλητα και πάντα με την ευγενική συμπεριφορά της συζύγου του Γεωργίας.

Έφυγε άκαира από τον μάταιο τούτον κόσμο αφήνοντας ορφανούς και απαρηγόρητους τον σύζυγό της Γιάννη και τον γιό της Νίκο, και βαρεια λυπημένους όλους τους συγγενείς της, τους οικογενειακούς φίλους και συγχωριανούς Βραδέτου και Τσεπελόβου.

Αιώνια θα είναι η μνήμη της σε όλους.

Ο.Σ.

ΕΝΑΣ ΠΑΛΙΟΚΑΙΡΙΣΙΟΣ
ΓΑΜΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΑΦΟΤΟΠΟ

Χρόνια είχε να γίνει γάμος στο χωριό.

Γάμος παλιοκαιρίσιος με βιολιά και με κλαρίνο τον ξακουστό χωριανό μας το Γρηγόρη Καψάλη.

Ζευγάρι ο λεβέντης —μ' όλη τη σημασία της λέξης ο ανηψιός Παύλος, και νύφη η πανέμορφη και λυγερή Ανθούλα από την Ξάνθη.

Κρατήθηκε η παράδοση. Αναβίωσαν ήθη και έθιμα, ξαναζωντάνεψαν οι παλιοί καλοί καιροί. Κόσμος πολός. Συμπέθεροι από την Ξάνθη, συγγενείς και φίλοι από την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τα Γιάννενα κι απ' όλη την Ελλάδα. Όλο το χωριό στο πόδι. Άνοιξαν πόρτες και παράθυρα, γέμισαν οι δρόμοι απ' ανθρώπους, ακούστηκαν τραγούδια, άνοιξαν οι καρδιές, ζωντάνεψε ο τόπος.

Στη μεγάλη εκκλησιά τ' Αϊ-Νικόλα, άναψαν τα φώτα, ακούστηκαν χαρούμενοι ψαλμοί κι

απλώθηκε θεϊκή ευλογία.

Να ζήσει το ζευγάρι χαρούμενο κι ευτυχισμένο και με πολλούς απογόνους. Κι ας είναι ελαφρό το αττικό χώμα που τον σκεπάζει. Αντίο για πάντα αγαπητέ αδερφέ.

Η οικογένεια Περικλή Ζωρδούμη

Το βράδυ στο μεσογειακό γεύρο πλάτανο, στρώθηκε πιάτο στο τραπέζι κι ο κόσμος ευχαρίστησε απολαμβάνοντας νοστιμια φαγητά και ποτά.

Το σερβίρισμα έγινε από τους και νιες ζωσμένους με την παραδοσιακή ποδιά.

Η κομπανία του Γρηγόρη για δυό ώρες τραγούδησε τραγούδια της τάβλας γεμάτα συνήθεια και για μας τους παλιούς μας έφερε θύμησης της νύφης μας. Κι ύστερα ακολούθησε ολονύκτιο γλέντι. Το ζευγάρι άνοιξε το χορό κι ακολούθησε κουμπάρα. Ακούστηκαν τραγούδια Ζαγορίσια και θρακικά και κι έγινε ένας γάμος που θα πρόκειται να ξεχαστεί.

Κ. ΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΤΕΓΟΣ

Την Παρασκευή 30 Ιουλίου, πήγα με την σύζυγό μου στην Θεσ/νίκη για την κηδεία του αείμνηστου Κλεάνθη Γ. Τέγου, πατρός, ο οποίος απεβίωσε σε ηλικία 76 χρονών, ακαριαίως από αεμόφραγμα.

Ήταν στον χαρακτήρα του, πρoός, συναισθηματικός, αναστοχαστικός, πολύ τους συμπατριώτες και τις παραδόσεις.

Σπουδασάμε και οι δύο μας στο Βουκουρέστι, αυτός κάπως νωρίτερα από μένα και στην ξενιτιά, προσπαθούσαμε να βρούμε ευκαιρίες να εκδηλωθούμε ελληνικά-ηπειρωτικά, να θυμίσουμε την πατρίδα μας και ειδικότερα το χωριό μας, Βαβούσα-Ζαγορίου.

Συνδεθήκαμε πιο πολύ και σαν δεύτερα ξαδέλφια και συγγενικοί.

Ήρθε με την οικογένειά του από τη Ρουμανία, σε κάπως άνω ηλικία και εγκαταστάθηκε στην Βέροια, όπου εργάστηκε σαν παθολόγος, αρκετά χρόνια.

Η κατάρτισή του σαν παθολόγος, ήταν από τις καλύτερες. Τον εκτιμούσαν πολλοί, γνωστός σε αρκετό κόσμο, ακόμη και εκτός Βεροίας, οι οποίοι τον επισκέπτονταν να πάρουν ιατρικές συμβουλές.

Μετά την συνταξιοδότησή του, εγκατεστάθη στην Θεσ/νίκη. Με παρακαλούσαν αρκετοί, να τους δώσω το τηλεφώνω και την διεύθυνσή του για να επικοινωνήσουν μαζί του.

Εργάστηκε σκληρά και μπόρεσε να αναδείξει τα δύο του παιδιά, επιστήμονες, τον γιο του πολιτικό μηχανικό και την κόρη του καθηγήτρια.

Με τα παιδιά του ήρθαν και εγγόνια. Όλοι τους προσπαθούσαν να γεμίσουν το κενό που άφησε ο πατέρας και παππούς και να παρηγορηθούν με την παρουσία των, την θλιμένη χήρα Φωφίαντίνα.

Κώστας Χατζής
Γιατρός - Βέροια

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

— Ο Θανάσης Γκουβάς και η Όλγα, το γένος Γ. Δαλκαβούκη, έγιναν γονείς υγιεστατου αγοριού. Τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

«Το Ζαγόρι μας»

Ευχαριστήρια

— Σας ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή σας στο πένθος μας για το θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού **Κωνσταντίνου Ιωάν. Βαρζώκα**. Η σύζυγος: Ελισάβετ. Τα παιδιά: Άννα και Λάκης Ντιναλέξης. Τα εγγόνια: Κώστας και Γιάννης.

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ - Θάνατοι

— Στις αρχές Ιουλίου πέθανε και κηδεύτηκε στο μακρινό Γιοχάνεσμπουργκ της Ν. Αφρικής η Κάτω Σουδενιώτισσα αρχοντοπούλα **ΑΛΙΚΗ Ν. ΦΙΛΙΔΗ** σε ηλικία 67 ετών. Στ' αδέρφια της Κώστα και Καίτη, θερμά συλλυπητήρια.

Β. Τ.

ΚΗΠΟΙ - Γεννήσεις

— Ο Ανδρέας Γκρουϊδης και η σύζυγός του Ελένη, απόχτησαν στις 6 Απριλίου ένα χαριτωμένο αγοράκι. Ευχόμαστε να τους ζήσει.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ - Θάνατοι

— Πέθανε και κηδεύτηκε στη Λεπτοκαρυά ο εξαιρετος άνθρωπος Γιάννης Καραβασίλης στις 8 Ιουλίου σε ηλικία 91 ετών.

— Επίσης στις 13 Ιουλίου πέθανε αιφνίδια από καρδιακή εμβολή ο αιδεσιμότατος Δημήτριος Καλύβας, σε ηλικία 77 ετών.

Η κηδεία του έγινε το Σάββατο στο χωριό του, όπου άφησε την τελευταία του πνοή, μέσα σε πλήθος κόσμου.

Αιώνια τους η μνήμη και το χώμα της γεννέτειράς τους που τους σκέπασε να είναι ανάλαφρο.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Θ. Σ.

ΛΑΪΣΤΑ - Συγχαρητήρια

— Τα θερμά συγχαρητήρια στον εγγονό μας Ιωάννη Κων/νου Παπανάγνου που πέτυχε στις εξετάσεις Αγγλικής γλώσσας και πήρε το πτυχίο Proficiency του Michigan (Πανεπιστημίου) και συγχαρητήρια στο Περβανίδειο Φροντιστήριο για την συμβολή του στην επιτυχία.

Ο παππούς Ιωάννης Τζίμας
Η γιαγιά Αναστασία

— Επίσης τα θερμά μας συγχαρητήρια στην αγαπημένη μας φίλη πατριώτισσά μας ΜΙΝΑ Αθανασίου Καφέτσο για την απόκτηση του πτυχίου Αγγλικής γλώσσας Proficiency of Michigan (Πανεπιστημίου).

Οικογένεια Ιωάννου Τζίμα
Οικ.: Κωνσταντίνου Παπανάγνου

πλούσια δράση κοινωνική, συνεταιριστική, εκκλησιαστική. Το Δ. Συμβούλιο του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΚΑΜΝΕΛΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, εκφράζει στους οικείους του θερμά συλλυπητήρια.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ - Συγχαρητήρια

— Στην αγαπημένη μας εγγονή και ανηψιά Ειρήνη Μιχαήλ Κουμπή που πήρε με βαθμό άριστα το πτυχίο της Αγγλικής Φιλολογίας από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ευχόμαστε μια καλή σταδιοδρομία!

Ο παππούς και η γιαγιά
Θεμιστοκλής και η Ευφροσύνη
Βλαχοπούλου
Οι θείοι της
Σία και Τάκης Δώδου

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΑΜΝΕΛΙΟΥ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θεωρώ υποχρέωσή μου να συγχαρώ και να ευχαριστήσω δημόσια, την Δ/ντρια του Δημοτικού μας Σχολείου κ. Μαρία Γιαννακού-Ντιναλέξη για το έργο που πρόσφερε την χρονιά αυτή, σαν δασκάλα στο χωριό μας.

Από την ανάληψη των καθηκόντων της, φάνηκε η όρεξή της και το μεράκι της για δουλειά, ο ζήλος της, το πείσμα και η επίμονη προσπάθειά της να μεταδώσει τις γνώσεις της στους μαθητές, η δημοθυγγοικονότητά της, η αγάπη της προς τους μαθητές, η προσήλωση και η υπευθυνότητά της, στο καθήκον της, η τάξη και η επιμέλεια στη δουλειά της.

Η προσπάθειά και οι κόποι της χρονιάς, φάνηκαν στην πρόοδο των μαθητών, κάτι που γνωρίζουν καλύτερα οι γονείς των μαθητών και που ο επόμενος δάσκαλος θα έχει την ευκαιρία να το διαπιστώσει.

Πέρα από την επιμέλειά της στην διδασκαλία της — δεν έλειψε ούτε μια μέρα από το Σχολείο, ούτε όταν υπήρχαν χιόνια και πάγοι στο δρόμο, με προσωπική της εργασία και πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας της — και αυτό είναι που κάνει το έργο της αξιότιμο — μετέτρεψε μια αλάνα που ήταν η αυλή του Σχολείου, σ' ένα στολίδι, μια όαση ομορφιάς στην καρδιά του χωριού μας, μια αυλή που όμοια της πιστεύουμε δεν υπάρχει σε Δημοτικό Σχολείο στο Νομό μας.

Η δημιουργία ανθόκηπου, το φύτεμα δένδρων, η προμήθεια και τοποθέτηση πάγκων, η κατασκευή πλακόστρωτου διαδρόμου, η κατασκευή όμορφης βουνούλας, το βάψιμο των κηλιδωμάτων και των εξωτερικών πορτών του Σχολείου, η κατασκευή παρτεριών για λουλούδια, το στρώσιμο της αυλής με ψηφίδα, είναι έργα δικά της που έκαναν σε όλους μας γνωστό το μεράκι της και την όρεξη για δουλειά.

Είναι έργα που θα αποτελούν σημείο αναφοράς, στο πέρασμά της από το Σχολείο μας.

Λόγω οικονομικής αδυναμίας, δεν μπόρεσε να κάνει και άλλα έργα που σκεπτόταν, όπως η επισκευή της στέγης και η αντικατάσταση των κεραιών με πλάκα (σχιστόπλακα), η κατασκευή παιδικής χαράς, η δημιουργία θανασιτικής βιβλιοθήκης, ο φωτισμός της αυλής κ.ά.

Το έργο της και η προσφορά της στους μαθητές και στο Σχολείο μας, είναι έργο προς μίμηση, έργο που τιμά την οικογένεια των δασκάλων, τιμά την ίδια τιμή αξιωματικού του Ζαγόρι μας γιατί η κ. Γιαννακού καταγεται από χωριό του Ζαγορίου μας.

Το Ζαγόρι και γενικότερα ο τόπος μας τέτοιους ανθρώπους χρειάζεται με μεράκι και όρεξη για δουλειά και το ευχόμαστε είναι ότι η δασκάλα υπηρετεί και την Τοπική Αυτοί, σαν Κοινωνικός Σύμβουλος Ελαφτοπόπου.

Κυρία Γιαννακού,
Σας ευχαριστούμε και σας ευχαριστούμε για το έργο σας. Σας ευχόμαστε καλές διακοπές και είμαστε σίγουροι ότι με την ίδια όρεξη για δουλειά θα συνεχίσετε στη νέα σας θέση, το Σεπτέμβριο.

Αν θελήσετε κάποτε να υπηρετήσετε ξανά στο Σχολείο μας, θάναυτημάς μας και είστε καλοδεχούμενη.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας

Σωτήρης Λασηθιωτάκης

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Στη μνήμη του αξέχαστου Δο-
βριανίτη Τάσιου Ν. Οικονόμου, οι
αδελφές του πρόσφεραν και πάλι
εκατό χιλ. δραχμές για ανάγκες του
χωριού τους. Ισχυρά βιώματα, από
προπολεμικές μνήμες, συνέχουν
την ύπαρξή τους —έννας αόρατος
ομφάλιος λώρος— και τις οδηγούν
τακτικά σε πράξεις φιλογένειας
προς την ιδιαίτερη πατρίδα τους.
Θερμές ευχαριστίες.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Γ. Παπαναστασίου

ΒΡΑΔΕΤΟ

Ο Ιωάννης Κέντρος από το Τσε-
πέλοβο, εις μνήμην της συζύγου

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

10.000

Παντελή-Βαζάκα Θεανώ

6.000

Μπίκας Δημήτριος

5.000

Γιαννακός Αλέκος

Γιαννακός Ιωάννης

Μπουκουγιάννη Ελένη

Πατπά Θέα

Σάργος Χ. Γεώργιος

Τσατσόπουλος Αλέκος

Τσατσόπουλου-Πρωτονοταρίου

Ανταλένα

4.000

Τριαντάφυλλος Κων/νος

3.000

Δαλκαβούκης Γεώργιος

Κανίκη-Καλογήρου Φιλομήλα

Καψάλης Σωτήριος

Νεοφώτιστος Σταύρος

Πατπάς Μιχαήλ

Σουσιόπουλος Αθανάσιος

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

7.000

Ρέμμος Κων/νος (3)

6.500

Μπάζα Χαρίκλεια (3)

5.000

Δημητριάδη Ελένη (2)

Ζαμπακίδης Δημοσθένης (2)

Ζηκοπούλου Άρτεμις (2)

Καρέτσης Γεώργιος (2)

Κεκριδίου Κλεονίκη (2)

Ράπτης Γρ. Θωμάς (2)

2.500

Αγαθόπουλος Δημήτριος

Αδελφότητα Πετριωτών

Βαρέλη Μερόπη

Βαρζώκας Δημήτριος

Βελιόπουλος Αλέκος

Γόγολος Παν. Ανδρέας

Γκρουϊδης Σωκράτης

Δάφλου Ελένη

Κασάνης Πολυχρόνης

Παπακώστα-Συκιάτη Χρυσή

Συκιάτης Σταύρος

Σκαμνέλος Βασίλειος

Χρήστου Ιωάννης

Χριστοδούλου Μιχαήλ

ΣΗΜ.: Οι μέσα σε παρένθεση αριθ-
μοί δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

του αείμνηστης Γεωργίας, που ήταν
από το Βραδέτο, κόρη του Αθανασί-
ου Τσολέκα, έκανε διάφορες εργα-
σίες στην Κεντρική Εκκλησία του
Βραδέτου και ξόδεψε 70.000 δραχ-
μές.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Βρα-
δέτου εκφράζει τις ευχαριστίες της
και εύχεται η άδοξη ψυχή της Γεωρ-
γίας να βρει αιώνια ανάπαυση και
νάνα ελαφρό το χόμα που την σκέ-
πασε.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Λάβαμε από Τσερβαριώτες για
ενίσχυση της ΕΝΩΣΕΩΣ ΑΠΟΔΗ-
ΜΩΝ ΑΘΗΝΩΝ τα παρακάτω ποσά
και τους ευχαριστούμε:

1) Αμαλία Στεφανίδη, στη μνήμη
του συζύγου της Κώστα 10.000 δρχ.

2) Όλγα Στεφανίδη, στη μνήμη
του πατέρα της Κώστα 10.000 δρχ.

3) Θεόδωρος Βούδδας, στη μνή-
μη της συζύγου του Ελένης 50.000
δρχ.

4) Αγγαία Λευτεριώτου, στη
μνήμη της μητέρας της Ελισάβετ
και του συζύγου της Παύλου 50.000
δρχ.

5) Αθηνά Οικονομίδη στη μνήμη
του συζύγου της 20.000.

6) Κων/νος Κράλιος 5.000 δρχ.

Ο κ. Απόστολος Ζαφράκας πρό-
σφερε στον Άγιο Νικόλαο Ελαφο-
τόπου το ποσό των 20.000 δρχ. στη
μνήμη Μαγδαληνής Γκράτζιου.

Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί.

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Αντί στεφάνου, στη μνήμη
Κων/νου Βαρζώκα, κατατέθηκαν
στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Κα-
πεσόβου τα παρακάτω ποσά:

Τα εξαδέλφια του Βύρων, Κική
και Λάκης Βαρζώκας 20.000 δρχ.
Κοινότητα Φραγκάδων 10.000 δρχ.
Πολιτιστικός Σύνδεσμος Ζαγορι-
σίων 10.000 δρχ. Κέντρο Ερευνών
Ζαγορίου 10.000 δρχ. ΙΛΕΖ και «Το
Ζαγόρι μας» 10.000 δρχ. Οικ.: Γιάν-
νη Ζούκη 10.000 δρχ., Οικ.: Κώστα
Χατζηγιάννη 10.000 δρχ., Οικ.:
Ανδρέα Σαρηγιάννη 10.000 δρχ.,
Οικ.: Βασίλη Δασκαλόπουλου
10.000 δρχ. Οικ.: Γιάννη Κατσάνου
5.000 δρχ., Οικ.: Γιάννη Γκούρη
5.000 δρχ., Οικ.: Γιάννη Λιάτσου
5.000 δρχ., Οικ.: Κλέαρχου Ράπη
5.000 δρχ. Κώστας και Μαρία Ντινα-
λέξη 5.000 δρχ. Φιλομήλα Τόλο-
γλου 5.000 δρχ. Αθηνά Ντιναλέξη
5.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή
ευχαριστεί.

Στη μνήμη της Αναστασίας Το-
λόγου κατέθεσαν τα παρακάτω πο-
σά στην Αδελφότητα Καπεσοβιτών
Αττικής:

Οικογ.: Ορέστη Δούκα 10.000
δρχ., Οικογ.: Ανδρέα Τόλογλου
10.000 δρχ., Οικογ.: Οδυσσέα Τόλο-
γου 20.000 δρχ.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας ευχα-

ριστεί θερμά.

Επίσης στη μνήμη του Κων/νου
Βαρζώκα, κατέθεσαν τα παρακάτω
ποσά στον Πολιτιστ. Σύλλογο Καπε-
σόβου:

Οικογ.: Ορέστη Δούκα 10.000
δρχ., Οικογ.: Ανδρέα Τόλογλου
10.000 δρχ., Οικογ.: Οδυσσέα Τόλο-
γου 10.000 δρχ.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαρι-
στεί θερμά.

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ

Υπέρ επισκευής της στέγης του
ιερού Ναού Αγίου Αθανασίου προ-
σέφεραν τα παρακάτω ποσά:

1) Αλίκη Γ. Σουσιόπουλου στη
μνήμη του συζύγου ης Γεωργίου
Σουσιόπουλου δρχ. 100.000.

2) Αρχιμανδρίτης Αθανάσιος
Σουσιόπουλος στη μνήμη του πα-
τρός του Γεωργίου 100.000 δρχ.

3) Κων/νος Γ. Σουσιόπουλος
στη μνήμη του πατρός του Γεωργί-
ου 50.000 δρχ.

4) Κική Χόινα 20.000 δρχ.

5) Ανδρονίκη Σουσιόπουλου
10.000 δρχ.

6) Δημοσθένης Ζαμπακίδης
10.000 δρχ.

7) Κων/νος Φωτέσιος 10.000
δρχ.

8) Σοφία Ι. Τζιόβα 20.000 δρχ.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

Για την εκπλήρωση των ωραίων
σκοπών του περιοδικού «ΤΟ ΖΑΓΟ-
ΡΙ ΜΑΣ», ο ιατρός κ. Άρης Σάρκας,
στη μνήμη της αγαπημένης και αξέ-
χαστης μάνας του Ειρήνης, προσέ-
φερε 20.000 δρχ.

Η Σ.Ε. ευχαριστεί θερμότατα.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

Η Ελαφοτοπίτισσα
Άρτεμισία Κικοπούλου-
Ζαχαρέα, μετέφερε το
φαρμακείο της στα Ζευγά-
ρια, στην οδό Άρη Βε-
λουχιώτη 11, τηλ. 47.295

ΛΑΤΟΜΕΙΟ- ΜΑΝΔΡΑ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΠΗΣ

Πέτρα και σχιστόπλακα
παραγωγή-μεταφορά

Ιωάννινα

τηλ. 32.779

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδρυτής:

ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ

ΜΕΛΕΤΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4

454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Σίνα 4 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 79286 - 74.000

FAX 79286

ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΑ

† ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

† ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΣ

ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

Πρόεδρος Ι.Λ.Ε.Ζ.

Ν. Ζέρβα 2 - Ιωάννινα

Τηλ. 30170

★

Υπεύθυνος Υλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

Αργυριών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 27.105

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ

2. ΓΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

3. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ

4. ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΚΑΛΥ

5. ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

6. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

7. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣ

8. ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

9. ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

10. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,

εμβάσματα:

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Σίνα 4 - Ιωάννινα 454 45

και Μυροποταίο

ΚΑΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Λόρδου Βύρωνος 21

Ιωάννινα 45444.

Κατώτερη ετήσια

συνδρομή δρχ. 2.500

★

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΑΛΗ

- Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.

28ης Οκτωβρίου 41

(Στοά Καμπέτη)

Τηλ. 20.544 - 27.845

Ιωάννινα 454 44